

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts “Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā”

Rudīte Vesere, Dr.sc.ing.
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Vides aizsardzības departamenta direktore

Saeima
2022.gada 20.decembris

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Būtiskākie mērķi, kas izriet no ES direktīvām (1)

- **2035. gads - poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir ne vairāk kā **10 %** no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma**
- Sadzīves atkritumu **pārstrādes palielināšana 2035. gads - vismaz **65 %** pēc masas.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Būtiskākie mērķi, kas izriet no ES direktīvām (2)

- Līdz **2023.gada 31.decembrim** **bioloģiskie atkritumi** ir vai nu atdalīti un pārstrādāti rašanās vietā, vai savākti dalīti (nav sajaukti ar citiem atkritumu veidiem) visā valstī, **Pierīgas AAR no 01.01.2021.**
- **Pārtikas atkritumi, pārtikas zudumi - jāsamazina**
- **Izveidota dalītas savākšanas sistēmas** vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam (šodien) un **līdz 2025.gada 1.janvārim** – **tekstilmateriāliem – LV plānots no 01.01.2023.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. - 2028. gadam

(Apstiprināts 2021. gada 22. janvārī ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 45.)

- **Izstrādāt normatīvo regulējumu** par reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru (RAAC) izveidi un funkcijām
- **Izvērtēt, kā nosakāma** maksa par dalīto BNA apsaimniekošanu
- **Pilnveidot prasības finanšu nodrošinājumam** atkritumu apsaimniekošanas darbībām
- **Sagatavot normatīvos aktus**, kas paredz stingrāku un precīzāku nosacījumu noteikšanu attiecībā uz riepu savākšanu un pārstrādi vai reģenerāciju ražotāju paplašinātās atbildības sistēmas (RAS) ietvaros un noteikt RAS piemērošanu tekstilizstrādājumu atkritumu dalītās vākšanas un apsaimniekošanas nodrošināšanai.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

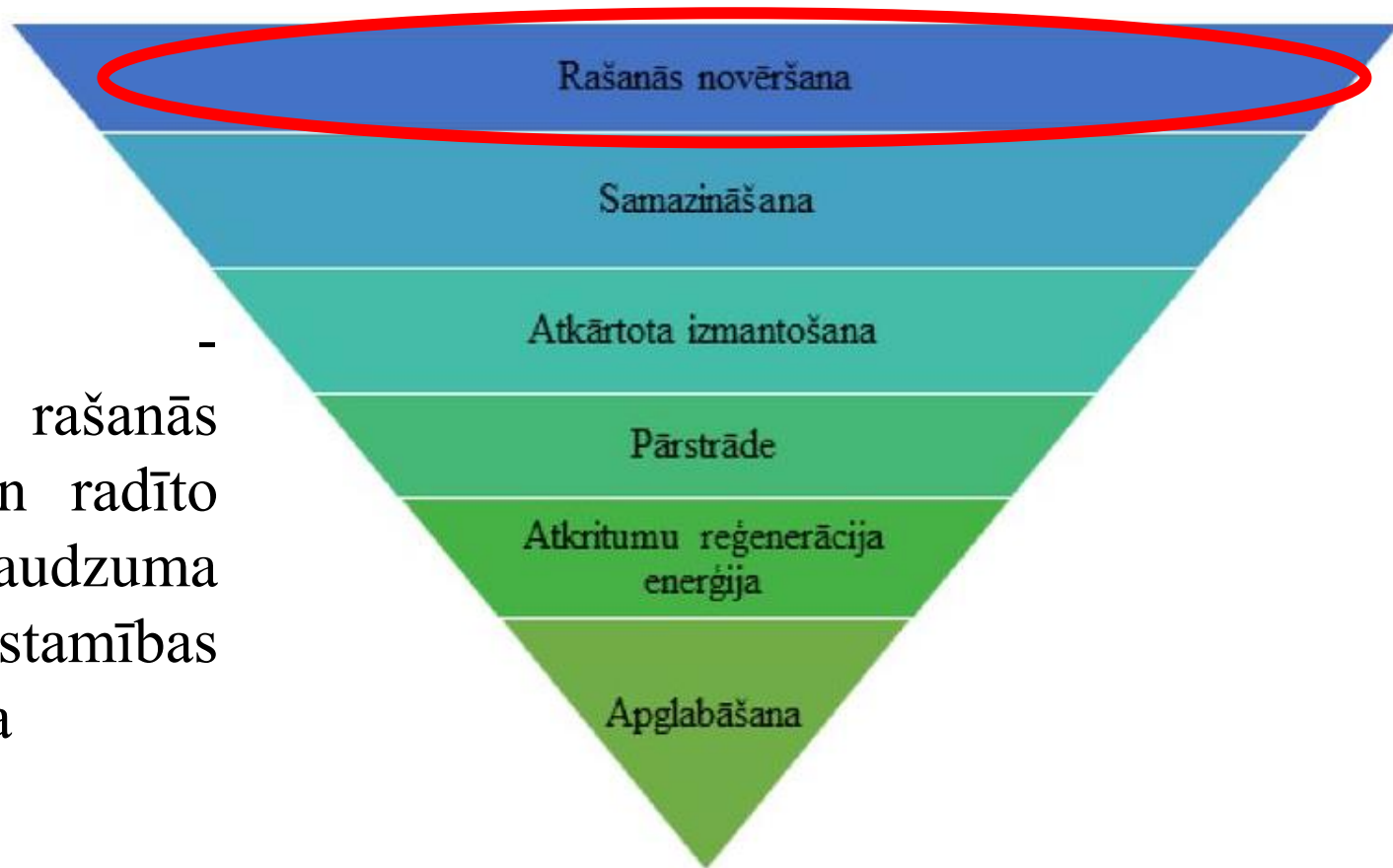
Atkritumu apsaimniekošanas institucionālās sistēmas attīstība

- **Reģionālās pieejas stiprināšana:** reģionālie plāni (obligāti)
- **Uz sadzīves atkritumu poligonu bāzes veido** reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus (**RAAC**)
- **Poligonu specializācija** dažādos atkritumu apsaimniekošanas darbību veidos

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas likums

Prioritāte -
atkritumu rašanās
novēršana un radīto
atkritumu daudzuma
un bīstamības
samazināšana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā"

Likumprojektā ietvertie grozījumi

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.- 2028.gadam ieviešanas nodrošināšana:

- noteikta **reģionālo
atkritumu
apsaimniekošanas
centru** izveidošanas
kārtība un funkcijas

Atkritumu apsaimniekošanas darbību kontroles uzlabošana:

- precizētas prasības **finanšu
nodrošinājuma**
piemērošanai atkritumu
apsaimniekošanas darbībām

- precizētas prasības
**sadzīves atkritumu
sadedzināšanai**

- noteiktas prasības
komercdarbības ar
atkritumiem **reklamēšanai**

- noteiktas tiesības Valsts
vides dienesta darbiniekiem
veikt kontrolpirkumus

Administratīvā sloga mazināšana:

- atceltas licences
**metālu atgriešanu un
lūžņu** iepirkšanai

- **atvieglotas prasības
mazumtirgotājiem,**
kas savā
komercdarbības
veikšanas vietā rada
vismaz divdesmit tonnas
izlietotā iepakojuma
mēnesī

Ražotāju paplašinātās atbildības sistēmas piemērošanas nostiprināšana:

- noteiktas prasības **riepu
ražotājam** nodrošināt
attiecīgo atkritumu
pieņemšanu, savākšanu,
apstrādi un pārstrādi, kā
arī pienākums segt šo
darbību izmaksas un
sabiedrības informēšanas
pasākumu izmaksas.

- tiek noteikta **ražotāju
paplašinātās atbildības
principa piemērošana
tekstilizstrādājumiem**
(apgērbs, apavi un mājas
tekstils).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru izveide (1)

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028.gadam paredz, ka AAR robežu pārskatīšana un reģionālās pieejas turpmāka attīstība īstenojama šādos termiņos:

- Līdz 2023.gada 31.decembrim **pašvaldības** uz Sadzīves atkritumu poligonu bāzes **izveido reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus** (turpmāk - RAAC), kas nodrošina atkritumu apstrādi, sagatavošanu pārstrādei, reģenerācijai, apglabāšanai un apglabāšanu

- Līdz 2024.gada beigām **RAAC ir saņēmis piesārņojošās darbības atļauju, reģistrējies Sabiedriski pakalpojumu regulēšanas komisijā** (turpmāk – SPRK) un iesniedzis SPRK apstiprināšanai sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru izveide (2)

Reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs (RAAC)

– publiskas personas, publiski privāta vai privāta kapitālsabiedrība, kas veic attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību deleģētās funkcijas, īstenojot valsts atkritumu apsaimniekošanas plānā un reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā noteiktos atkritumu apsaimniekošanas mērķus.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru izveide (3)

RAAC funkcijas (pašvaldības var deleģēt):

1) nodrošināt atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna ieviešanu, ņemot vērā šajā likumā noteikto pašvaldību kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā;

1) patstāvīgi vai sadarbībā ar attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām un šā likuma 18. pantā noteiktajā kārtībā izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju **veicināt iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā,** rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas;

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru izveide (4)

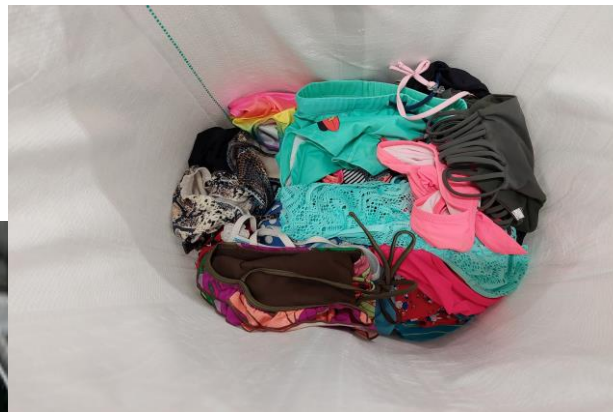
RAAC funkcijas (*pašvaldības var deleģēt*):

3) **apkopot informāciju** par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā un katrā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībā, kura ietilpst attiecīgajā reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas centrā, lai izvērtētu atkritumu pārstrādes un atkritumu apglabāšanas samazināšanas mērķu izpildi, un pēc pieprasījuma sniegt to valsts un pašvaldību iestādēm

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Prasības ražotāju atbildības sistēmas piemērošanai attiecībā uz riepām un tekstila izstrādājumiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Maksa par bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanu

Pašvaldība lēmumā nosaka **atsevišķu maksu** par bioloģiski noārdāmo atkritumu *savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs.*

39.1 pants. Maksu par dalīti savākto bioloģisko atkritumu apsaimniekošanu pašvaldība nosaka **80 procentu apmērā** no šā likuma [39. panta](#) pirmajā daļā noteiktās maksas.

Likumprojekts –

Aizstāt 39.1 pantā skaitli "80"
ar skaitli "60".

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VVD kompetence attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas kontroli (1)

- **Kontrolpirkumu veikšanas iespēja Valsts vides dienestam (VVD)**
 - **Komercdarbību ar atkritumiem ir atļauts reklamēt tikai pēc tam**, kad atkritumu apsaimniekotājs ir saņēmis atļauju piesārņojošu darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu vai atkritumu apsaimniekošanas atļauju atbilstoši šā likuma 12. pantam, vai pēc tam, kad Valsts vides dienests ir pieņēmis lēmumu par atkritumu tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka reģistrāciju.
- Komersants reklāmā norāda** saņemtās atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai vai atkritumu apsaimniekošanas atļaujas numuru un izsniegšanas datumu vai Valsts vides dienesta lēmuma numuru par atkritumu apsaimniekošanas tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka reģistrāciju un lēmuma pieņemšanas datumu.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi, kuri nepieciešami saistībā ar izstrādāto likumprojektu «Piesārņojuma novēršanas likums»

Ietvertas tiesību normas, kuras ietvertas likumā «Par piesārņojumu:

1) deleģējums Ministru kabinetam noteikt prasības atsevišķas bīstamas ķīmiskas vielas saturošu produktu un iekārtu lietošanai un marķēšanai, kā arī atsevišķu bīstamu ķīmisku vielu izmantošanas ierobežojumus iekārtās un produktos. Pašreiz šādas prasības ir noteiktas attiecībā uz polihlorētos bifenilus vai polihlorētos terfenilus saturošām iekārtām, kā arī uz bīstamo ķīmisko vielu ierobežojumiem baterijās un akumulatoros.

2) noteikts, ka VVD pilda kontaktpersonas un kompetentās iestādes pienākumus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 20.novembra regulā Nr. 1257/2013 par kuģu pārstrādi.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Juridiskās tehnikas nodrošināšana

Precizēts Atkritumu apsaimniekošanas likuma 20.pantā ietvertais deleģējums Ministru kabinetam noteikt:

- 1) sadzīves atkritumu atsevišķu savākšanā ietveramās atkritumu kategorijas un **sistēmas izveidošanas termiņus;**
- 2) **atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķus;**
- 3) **mērķus būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu sagatavošanai** atkārtotai izmantošanai, pārstrādei vai materiālu reģenerācijai, tai skaitā izmantošanu izrakto tilpju aizpildīšanai.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jautājumi ?

